PORPHYRII PANEGYRICVS

PVBLILII OPTATIANI PORPHYRII PANEGYRICVS DICTVS CONSTANTINO AVGVSTO.

Ex codice manuscripto

PAVLLI VELSERI Patricij Aug. Vind.

HONOS ERIT HVIC QVOQVE POMO

AVGVSTÆ VINDELICORVM
ad insigne pinus.

Cum priuilegio Cæs. perpetuo.

ANNO MDVC.

D. Hieronymus in Chron. An. 23. Constantini M.

Porphyrius misso ad Constantinum insigni uolumine, exilio liberatur.

Fulgentius lib. II. mytholog. de Venere.

Hanc etiam in mari natantem pingunt, quod omnis libido rerum patiatur naufragia. Vnde & Porphyrius in epigrammate.

Nudus, egens, Veneris naufragus in pelago.

Fulgentius de expositione Virgilianæ continentiæ.

Exaltatus quis in superbiam, duplum eliditur. Vnde & Porphyrius in epigrammate ait,

** Pauxillum Fortuna tibi, res perfida, Quinte,*
*Extulit in * frontem grande supercilium.*
Nam ne aliud credam, puteum puto te quoque Quinte,
Quantò altus magis es, tam mage despiceris.

**Scalig. lib. I. Catal. uet. poet. legit. Pauxillo & fronte.*

Beda de arte metrica.

Præterea sunt metra alia perplura, quæ in libris centimetrorum simplicibus monstrata exemplis, quisque cupiet inueniet. Reperiuntur quædam & in insigni illo uolumine Porphyrij poetæ, quo ad Constantinum Augustum misso, meruit de exilio liberari. Quæ quia pagana erant, nos tangere non libuit.

Magnentius Hrabanus Maurus de laudibus Sanctæ Crucis, in prologo.

Non recordor alicubi me fecisse in ipsis uersibus punctos, nisi ubi QVAE pronomen, uel QVE coniunctio fuit, uel VS finalis syllaba dictionis, quod idem & Porphyrius fecit, secundum cuius exemplar litteras spargere didici.

Ioan. Cuspinianus in Constantini uita.

Cum Porphyrius insigne uolumen Constantino misisset, exilio est liberatus.

Subscriptum carmini quod Viennæ editum, in aduentum Imp. Maximiliani primi.

Ioan. Stabius ad imitationem Publilij Optatiani Porphyrij, nuper à se reperti contexuit.

Lilius Greg. Giraldus de poët. hist. Dial. 4.

Constantini ætate Porphyrius poëta quidam Latinus fuisse perhibetur, qui uarijs de rebus poëmata scripsit: Inter quæ librum Constantino ipsi Cæsari dedit, quo munere ipsum relegatum ab exilio reuocauit, ut est ab Hieronymo & Beda in chronicis obseruatum. Meminit huius & Fulgentius, qui eius epigrammata citat, ex quibus est hic uersiculus,

Nudus egens, Veneris naufragus in tabula.

Citat item Rhabanus in mirabilium carminum prologo, eum enim ait punctis quibusdam uersus notare solitum, & propterea illius se exemplo uersus facturum pollicetur.

Inter fragmenta Petronij Arbitri, ad illud, *Crederatem uentis etc.* nescio quis annotauit,

Nisi sit potius Porphyrij poëtæ sub Constantino in exilium missi, cuius pleraque uideo Petronio nostro uel à Criticis tribui.

VIRO ILLVSTRI ET NOBILI,

HENRICO RANZOVIO,

REGIS DANIÆ IN CIMBRICA CHERSONESO PRODVCI.

AMauit credo Vlysses Ithacam, quam per tot annorum, terra mariq; exantlatas ærumnas, sustinuit repetere, patria enim erat. Sed ludus ille tamen merus & nugæ, præ his quæ patriæ desiderio Porphyrius iste molitus est. Carmina dico, patientiæ miserrimæ, temeritatis pæne incredibilis, certè, quod constet, nullius ante se exempli: quibus quod reditum impetrauit exul, satis eo superq; pœnarum expendisse, nec inimicis quidem inuidiam ultra debere uidetur. Nam nulla crux unquam conferenda cum hac cruce, præ qua cordatus aliquis ualidè inclamet, Exilium, ut Philoxenus ille olim latumias, ne Dionysij uersibus aures præbere cogeretur: O mora ô pœna, iteret, quisquis à limine inspiciat. Indignum uerò uisum, tam improbi laboris opus latere diutius, & auctori tantarum uigiliarum lucubrationem, posterum incuria perire. Itaque unico freti codice, eoq; sat multis locis corrupto, editionem tamen adornauimus, næuos qui tutò poterant sustulimus, mala alia ulcera, quæ tractari respuerent, non attigimus. De auctore, quicquid ex Hieronymo & alijs obseruatum, præscripsimus; Hieronymum enim, & poëtam & librum hunc respexisse apparet, an Fulgentij itidem loca eo quoq; pertineant, etiam nunc ambigimus. Addimus præterea ex VI. *Carmine, uideri exilio fuisse mulctatum uel iniuria, uel leui de caussa, his enim Constantinum alloquitur,*

Respice me falso de crimine maxime Rector
Exulis afflictum pœna: nam cetera causæ,
Nunc obiecta mihi, uenia uenerabile numen
Vince pia, & solito superans fatalia nutu,
Sancte tui uatis Cæsar miserere serenus.

Librum ante cædem Crispi Cæs. quæ in annum Christi CCCXXIV. *Constantini* XIX. *incidit, scripsisse, Carmen* XX. *ostendit; Etsi Hieronymus* XXIII. *Constantini demum ab exilio reuocatum fuisse annotauit, sed multa in Hieronymiano chronico esse perperam transposita, omnes uident; Crispi enim sic meminit,*

Crispe auis melior ———————

Inde multa in eius & fratris Constantini laudem sequuntur. Cur paganus a-

deò uiſus Bedæ, ut eius attactum illo nomine refugerit, non admodum ſcio: fabulæ intermixtæ ſunt, ſed & Chriſtianæ pietatis argumenta permulta, inprimis, irriſa Iuliano in Miſopogone Chi littera, & crux Conſtantiniana omninò integra, ea prorſus forma quam Euſebius deſcripſit, repetitæ ſunt toties, ut impietatis profectò notam deprecari debuerint, ſine etiam carmine IX. *& quæ alia ſunt eius generis non pauca, fuiſſet. De reliquo, Iudicium ferre, lectoris potiſſimùm partes: auſim tamen pronunciare & ego, Auſonianis propemodum uerbis, Eſſe hîc quod mireris (id nemo iniquus adeò negaturus) uerum multò magis etiam eſſe, paucis litteris additis, cuius miſerearis, neque æmulari uelis: nam hoc poſtremum, omnes Muſarum pueros, per ſpem ſtudiorum ſuorum, oratos uolo enixè. Præſens & certa peſtis ingeniorum, imitari uelle iſta talia, quæ recti ſpecie, & ipſa difficultatis illecebra, queant incautis lenocinari, non illis qui ueram poëſeos pulchritudinem animo unquam conceperint. Porrò cum patronum Porphyrius quæreret, qui inſuetæ audaciæ conatum tueri, tum poſſet tum uellet, & longè illi Conſtantinus Aug. longè Criſpus & Conſtantinus Cæss. eſſent, in tuam, Vir Illuſtris, ſibi clientelam putauit concedendum; quod in tua maximè uirtute, humanitate, doctrina, ſatis ſibi præſidij ex utroque capite eſſe intelligeret. Tuum iam erit, ſupplicem non negligere, qui ſcias quanti hoc genus homines Plato faciundum cenſuerit, natura præterea ita ſis informatus, perpetuò benè omnibus faciendi uſu confirmatus, ut nemo quiſquam tuam opem unquam fruſtra implorauerit, eis qui Apollinis ſacris operati, manus etiam adiutrices ultro ſemper porrexeris. Vale.*

DOMINO CONSTANTINO MAXIMO PIO INVICTO ET VENERABILI SEMPER AVGVSTO.

Fateor Domine Conſtantine, Maxime Inuicte, & non minus pietate quam uirtute præcipue, quamuis auara, atque ultra meritum cupida paruitatis meæ uota, infatigabili clementiæ tuæ dignatione ſuperata. Quippe cui ſatis abundeq; ſuffecerat, carmen quod arctioribus Muſarum ligaueram uinculis, quo plus mihi ſinceræ deuotionis ſtudium, quam ingenij mei paruitas præſtitit, in tuas Auguſtiſſime Imperator manus ueniſſe uictrices, legendum oculis tuis. In quo mihi [a] *pro Heliconis uerticis nemore, pro Caſtalij fontis hauſtu uerſifico, pro Apollinis lyræ Muſarum concinentibus choris, ceteriſq; quæ Poetis mos eſt carmen pangentibus inuocare, tui mihi nominis æterna felicitas, & eius multiformis cum ſua ueneratione præfatio, incentiuum cecinit ad* [b] *audendum, & ad expediendum pariter ingenium tribuit & effectum. Romanæ Muſæ antiſtes nobilis Mantuanus, ſerena lux uatum, & fons puri nectaris, uela fæcundus in carmina* [c] *exaltat, ac ſe plurimum iactat, & iterum ac ſæpius Mecœnatis teſtimonio gloriatur. Quid ego faciam tenui pauper ingenio, meriti nunc uſque perparui? Cæleſtis iudicij dignatione immenſum mihi pondus impoſitum eſt, eius Imperatoris teſtimonio, qui inter belli paciſq; uirtutes, inter triumphos & laureas, inter legum ſanctiones & iura, etiam Muſis tibi familiaribus* [d] *adeo uacas, ut inter tot Diuinæ Maieſtatis inſignia, quibus inuictus ſemper in primis es, huius etiam ſtudij in te micet ſplendor egregius. Nimirum agere gratias audebo,* [e] *cum exili ſermone ne perminimis quidem referri dignè* [f] *poſſint, & tu pie Imperator tanta præſtiteris, ut iſtud pro benefactis tuis ne facundiſſimis quidem poſſit impleri? Etenim ſi ita ut ſapientibus placuit Maxime Imperator, æſtimanda ſunt non numeranda iudicia, qui huiuſmodi teſtimonium conſecutus ſum pietatis tuæ dignatione cæleſti, iam licet Parnaſſi iuga ſecurus ingrediar, & ab ipſis Aonij uerticis adytis deducere audeam Muſas,*

[a] per Heliconis, & ſic deinceps.
[b] audiendũ.
[c] exultat.
[d] laudis uacas.
[e] cuius exilius ſermone permin.
[f] poſſit.

 tutus

tutus quocumque mens ibit in carmina, & diuina iudiciorum tuorum auctoritate munitus, atque in mea blandimenta plus credulus, uniuerso me orbi placuisse contendam, qui placere potui totius orbis Imperatori. Denique oratus Augustißime Domine, temeritati meæ da ueniam, & quæ nunc quoque pietatis tuæ fauore ausus sum illigare, dignanter admitte: Audaciæ meæ fomitem auctoritatis tuæ clementia suscitauit. Vale.

Epistola Constantini ad Porphyrium.

INVICTVS CONSTANTINVS AVGVSTVS MAXIMVS.

*SItantum pondus & grauitas spectarentur in carmine, & Græca post Chium Mæoniumúe uatem, & Latina post rusticum Mantuanum eloquentia siluisset, nec frustra culpabiles forent, qui sibi materias pro ingeniorum qualitate sumentes, inani opere sudassent, cum penes primos facundiæ conditores gloria tota resideret, Frater charißime. Sed quoniam semper in propatulo usus istius fuit, nec ulli negatum est id ex ea indicere, quod possit illos etiam quos posterius æuum tulit delectare, non penitus à fructu fauoris excludit, qui relictis grauioribus sonis, modos ad leuiora flexere: Illigauit alter cothurnis, & prope quotidianis ac moralibus uerbis affectus hominum, Comœdijs locutus est quidam, inæquali pede elegia cantata est, multorum digitos semiloquacibus chordis amor lyræ iucundus inseruit pro æqualitate modulaminis. * At non circa singulos quosque expetitæ laudis gratia redundauit. Defuit quorundam ingenijs Imperatorum fauor, qui non secus doctrinæ deditas mentes irrigare atque alere consueuit, quasi cliuosi tramitis supercilio riuus elicitus, scaturientibus uenis arua arentia temperauit. Sæculo meo scribentes dicentesq; non aliter benignus auditus, quam lenis aura prosequitur, Denique etiam studijs meritum à me testimonium non negatur. Liber assiduè cursus oratoribus fuit, eos uerò*

* An circa.

qui

qui uersibus dicerent, certis finibus lex metris statuta continuit: quare non immeritò illud usus inuenit, ut hoc genere dicturis, Heliconis aut Parnassi iuga peterentur, cum mortalis ingenij deficiente substantia, necessaria uiderentur auxilia diuina. [a] Gratum mihi est studiorum tuorum facilitatem in illud exisse, ut in pangendis uersibus dum antiqua seruaret, etiam noua noua lyra sibi conderet. Vix hoc custoditum pluribus fuit, [b] qui modis quibusdam arctis innexi litterarum, distinctionibus uersuum (qui ita medium corpus propositi [c] occultè intermeant, ut oculorum sensus interstincta colorum pigmenta delectent) hoc tenuere propositum, ut hæsitantiam carmini multiplex legis obseruantia non repararet. Gratum igitur hoc mihi dicationis tuæ munus fuit: Exercitatio mentis & naturæ facilitas comprobata est. Tu cum tibi uideas operis tui gratiam, quam ex meis petiueras auribus non perisse, & prouentu præsentis temporis exultare debebis, & non indebitam laudem ingenij exercitatione captare.

a Gratu.
b ut
c oculis
d oculorum

PVBLILII OPTATIA-
NI PORPHYRII PANE-
GYRICVS, DICTVS CON-
STANTINO AVGVSTO, IN-
CIPIT FELICITER.

I.

*Q*Væ quondam fueras pulchro decorata libello,
  Carmen in Augusti ferto Thalia manus.
*Ostro * aditura nitens, argento auroq; coruscis* *aditum.
  Scripta notis, picto limite dicta notans,
Scriptoris bene compta manu, meritoq; renidens,
  Gratifici domini uisibus apta sacris:
Pallida nunc atro chartam suffusa colore,
  Paupere uix minio carmina dissocians,
Hinc trepido pede tecta petis uenerabilis aulæ,
  *Horrida quod nimium * sit tua nunc facies.* *fit.
Quos habitus uatis præsentia fata merentur,
  Vix locus hoc saltem præbuit unde uenis.
Suppliciter tamen ire potes, dominumq; precari,
  Squalor & hæ sordes conueniunt miseris.
Cum dederit clemens ueniam, natumq; laremq;
  Reddiderit, comptis ibis & ipsa comis,
Purpureo fulgens habitu, radiantibus intus,
  Vt quondam, scriptis ambitiosa tuis.

1\. V I D E S V T A R A S T E M D I C A T A P Y T H I O
F A B R E P O L I T A V A T I S A R T E M V S I C A
S I C P V L C H R A S A C R A T I S S I M A G E N S P H O E B O D E C E N S
2\. H I S A P T A T E M P L I S Q V I S L I T A N T V A T V M C H O R I
T O T C O M P T A S E R T I S E T C A M E N A E F L O R I B V S
H E L I C O N I I S L O C A N D A L V C I S C A R M I N V M
N O N C A V T E D V R A M E P O L I V I T A R T I F E X
E X C I S A N O N S V M R V P E M O N T I S A L B I D I
L V N A E N I T E N T E N E C P A R I D E V E R T I C E
3\. N O N C A E S A D V R O N E C C O A C T A S P I C V L O
A R T A R E P R I M O S E M I N E N T E S A N G V L O S
E T M O X S E C V N D O S P R O P A G A R E L A T I V S
E O S Q V E C A V T E S I N G V L O S S V B D V C E R E
G R A D V M I N V T O P E R R E C V R V A S L I N E A S
N O R M A T A V B I Q V E S I C D E I N D E R E G V L A
4\. V T O R A Q V A D R A E S I T R I G E N T E L I M I T E
V E L I N D E A D I M V M F V S A R V R S V M L I N E A
T E N D A T V R A R T E L A T I O R P E R O R D I N E M
M E M E T R A P A N G V N T D E C A M E N A R V M M O D I S
M V T A T O N V N Q V A M N V M E R O D V N T A X A T P E D V M
Q V A E D O C T A S E R V A T D V M P R A E C E P T I S R E G V L A
E L E M E N T A C R E S C V N T E T D E C R E S C V N T C A R M I N V M
H A S P H O E B E S V P P L E X D A N S M E T R O R V M I M A G I N E S
T E M P L I S C H O R I S Q V E L A E T V S I N T E R S I T S A C R I S

1\. *Sten dicatam.* 2. *Quos litant.* 3. *Coacta spicula.* 4. *Vt hora quadra.*

ALME DECVS MVNDI SVMMVM, RECTOR PIVS ORBIS
AVGVSTE, INVICTA POPVLOS VIRTVTE GVBERNANS,
IVSTITIA IMPERIVM, NATIONVM CONSTANTINE
EFFRAENATARVM MODERAMINE, PACIFICATOR,
QVEM DIVVS GENVIT CONSTANTIVS INDVPERATOR,
AVREA ROMANIS PROPAGANS SAECVLA NATO;
HEV NIMIS AD CAELVM PROPERANS, NI LIQVERIT ILLE
AETERNVM AVXILIVM INVICTVM IVSTVMQVE PIVMQVE,
ALME PATER PATRIAE NOBIS, TE MAXIME CAESAR,
AVSONIAE DECVS, *O LVX PIA ROMVLIDVM.
EST PLACITVM SVPERIS TVNC, HAEC IN GAVDIA MVNDI
PERPETVIS BENE SIC PARTIRI MVNERA SAECLIS,
SIDERA DANT PATRI, ET PATRIS IMPERIVM
SANCTE TIBI, MAGNAE DATA TV LVX AVREA ROMAE.
ISTA CANIT RVRIS TIBI VATIS ARDVA MVSA.

*illustris

In hac pagina primus uersus ex dissyllabis partibus orationis constat. Secundus ex trisyllabis. Tertius ex tetrasyllabis. Quartus ex pentasyllabis. Quintus ex una, duabus, tribus, quatuor, quinque syllabis constat, qui dicitur Torpalius siue Symphalicus. Sextus ex quinque partibus orationis constat, quarum manente ultima, ceteræ quatuor ordinem suum per uices mutant. Septimus de octo partibus orationis solus constat, nec bis ullam partem habet, nec minus aliquam. Octauus per omnes casus declinatur. Nonus & ad directum heroicus, & reciprocus heroicus est. Decimus & ad directum pentameter est, & reciprocus æquè. Vndecimus & ad directum hexameter est, & reciprocus nulla exempta littera uel syllaba fit idem pentameter. Duodecimus heroicus est. Tertius decimus pentameter, fit heroicus, & heroicus pentameter. Quartus decimus & Quintus decimus ad directum heroici sunt, dum redeunt Sotadici.

In hac

In hac pagina ſequenti à monogrammo Ieſu oritur principium lectionis, ut pectore leuetur obſcuritas. In qua duo verſus græcè ſunt, incipientes à læua parte monogrammi, ex quibus unus eiuſdem ſigni reliquis partibus functus, media littera N terminatur,

Τὴν ναῦν ἀεὶ, κοσμον κέ δὲ αρμενον εἰνοικίζειν

Alter inde deſcendens ad alueum nauis, ſpeciem gubernaculi partis ſuæ fine concludit. Qui eſt talis,

Οὔρεσις τεινόμενον στης ἀρετῆς ἀνέμοις.

Verſus uerò qui aut à prora incipiunt, aut à roſtro, aut à remis, aut ſub prora, extremo puppis acumine terminati, texta uicere, alij uota circumcludunt. Qui ſunt tales,

Nauita nunc tutus contemnat ſumme procellas,

Nigras nunc tutus contemnat ſumme procellas,

Tutus contemnat ſummis cumulata tropæis.

Pulſa mente mala contemnat ſumme procellas

Spe quoque Roma boni contemnat ſumme procellas.

Roma felix floret ſemper uotis tuis.

PRODENTVRMINIOCAELESTIASIGNALEGENTI
CONSTANTINEDECVSMVNDILVXAVREASAECLI
1. QVISTVAMIXTACANATMIRAPIETATETROPAEA
EXVLTANSDVXSVMMENOVISMEAPAGINAVOTIS
2. AEMVLAQVAMCLARIGENITORISCALLIOPEAE
COMPOSVITTALINVNCMENSPERFVSALIQVORE
VERSIFICASHELICONINGAVDIAPROLVATVNDAS
3. CLEMENTIQVENOVVMNVMENDEPECTOREVERSET
NAMQVEEGOMAGNANIMIDICAMNVMEROSACANENDO
SCEPTRADVCISGARZAENOBISDATGRAECIADONA
SAECLAQVEBLEMMYICOSOCIALILIMITEFIRMAS
ROMVLALVXCONDIGNANOVISFLORENTIAVOTIS
VOTOSCRIPTACANOCALIMARSCARDINETECTO
IAMBELLISTOTVMMYSEVMPERPLECTERECIVEM
VTPATEATRVBICONPARILIPETITAETHERAIVRE
NVNCFELIXPROPRIOSPACISMESCRVPEAVISVS
IAMSTIMVLATSIGNISEXVLTANSMVSANOTARE
GAVDIALAETVSNVNCPERMENOTATAVIAPHOEBVS
RETINTOQVOQVETEXTANOVOCANELAVREAPLECTRO
ARTENOTISPICTAFELICIASAECVLAPLAVDENS
SICAESTVSVATISFIDODVCEPITHIECARPENS
NVNCTVTVSCONTEMNATSVMMEPROCAXEGOVERO
NVNCMARESIGAEVMVALEAMBENEFRANGEREREMO
CARBASANOCTIGERVMTOTVMSISCRVPEATENDO
PVLPITADEPORTANSVISAMCONTEXERENAVEM
MVSASINITCONIVNCTATVOSPESINCLITAVOTO
MENTEMPERTORTVMFESSAMNONFRANGATHIVLCO
4. LAVSMEAFICTAPEDESTANSMAGNAMOLEDOCENDI
5. SIGNAPALAMDICAMLAETISSIMAFLVMINESANCTO
MENTEBONACONTEMNATSVMMISCVMSIBIAGONEM
VOTISPOSTFRVCTVMMARTEMCLEMENTIAREDDET
SICNOBISLECTOQVOCRESCVNTAVREASAECLA
6. MOXLATIOVINCENSIAMBISVICENNIAREDDES
CARMINAQVAEPICTASMIRODENOMINEFORMET
FLORENOTANSVOTVMVARIODATPAGINAFELIX
AVGVSTAESOBOLISMEMORANSINSIGNIAFATA
IVDICETEVELTESTEPIOCONDIGNAPARENTVR
IVNGENTVRTITVLISFELICIAFACTANEPOTVM

1. Trophaea. 2. Clarae. 3. Verso. 4. Laus mea fista. 5. Flumina. 6. Vince--s iam

Ista sequens pagina tricenas quinas litteras per omnes uersus habet, Et est primus uersus minio per amfractum, à prima littera usque ad ultimam litteram primi uersus,

Fingere Musa queat tali si carmine uultus,

Simili amfractu per acrostichidem in deorsum uersum à secunda littera usque ad penultimam,

Augusti, & metri & uersus lege manente,

Item simili amfractu ultimus uersus à prima littera usque ad ultimam sui,

Picta elementorum uario per musica textu,

Adæquè iterum pari amfractu in telostichide à secunda littera ac deorsum uersum usque ad penultimam,

Vincere Apelleas ardebit pagina ceras.

Item ab octaua decima primi uersus littera, ad directum per medium deorsum uersum descendens,

Grandia quærentur si uatis læta Camena

Item ad octauam decimam acrostichidis per medium ad directum uersus,

Orsa iuuet, uersu consignans aurea sæcla.

In hac pagina quatuor hexagona sunt pari numero litterarum, & octo orthogona adæquè pari numero litterarum per singulas litteras crescentia & decrescentia.

FINGEREMVSARVMFRAGRAREMNVMINEVVLTVS
ALMEPARENSORBISPERFECTAINMVNIAVERSV
VOTAQVESIRATIONONABNVATORDINEPHOEBI
GESTACANVNTQVOSAONIVMPLACABILENVMEN
VATISSORTEFRVIDATDONISCARMINISEXHOC
SVSTOLLENSETVERSVINSTIGANSORASONARE
TVMENTEMINSPIRASVATISTVGAVDIASEMPER
INTESANCTEVOCASTVQVIVISDOCTACAMENAE
EDEREDICTAFAVENSTVLAETVSVOTASECVNDA
VTRATASINTAVDISTVAMITISRECTOROLYMPI
TEMPORAPRAECIPVASERVATPIETATESERENA
AVREAIAMTOTOVICTORTVASAECVLAPOLLENT
CONSTANTINEPOLOHAECNEXVSLEGESOLVTIS
DICTVRVSMETRISMAGNOMOVETAGMINEMVSAS
ATMEAVIXPICTISDVMTEXITCARMINAPHOEBI
CALLIOPEMODVLISGAVDETSIVOTASECVNDET
DELIVSINTEXTAVTPARILISVBTRAMITEMVSA
ORSAIVVETVERSVCONSIGNANSAVREASAECLA
SEDTIBIDEVOTAMRAPIVNTADGAVDIAMENTEM
AVDENTERQVELOQVISVADENTPERDEVIAVOTA
AONIDESFRETAEETQVANTISSVAVERBATVERI
LEGIBVSADSTRICTAETETOTAMENTEFIDEQVE
VATISVOCETVITVAPRINCEPSINCLITETANTA
BELLACANVNTETPEGASEONOVACARMINAPOTV
EXERCENTNEXVQVEVOLVNTNVNCRITESONARE
EGREGIVMIMPERIVMTANTOCVIMVNEREFVNGI
ETPRAECELSAIVVATVERSVPERSCRVPEAFARI
MENTISOPVSMIRVMMETRISINTEXERECARMEN
ADVARIOSCVRSVSVIXARTOINLIMITECLAVSA
MODOSOSVISVSARTISCITOPERFERATEX HOC
ETTAMENAVSALOQVITANTOMENSAESTVATORE
NECDIGNVMVOTISCARMENSICREDDEREDETVR
TALILEGECANENSQVAENOSTRVMPAGINASOLA
EXHELICONELICETCONPLEBITMVNVSAMORIS
PICTAELEMENTORVMVARIOPERMVSICATEXTV

* *Fraglarem.*

* *Solutis.*

* *Frate*

* *Cur munere.*

In hac pagina omnes uersus tricenarum quinarum litterarum sunt, & primi uersus littera S communis est cum acrostichide; ultima littera primi uersus, id est S cōmunis est cum telostichide: Vltima littera acrostichidis, id est S cōmunis est cum ultimo uersu: Primi uersus media littera, id est decima octaua S, caput est medij uersus deorsum descendentis per medium ultimi uersus: Acrostichidis media littera, quæ est decima octaua, S, caput est medij uersus ad directum: qui medij uersus uel ad directum ire possunt, uel à medio flecti, idem sonantes. Est autem uersus qui per omnes partes has sonat,

Sancte tui uatis Cæsar miserere serenus.

Quadræ quatuor eodem uersu clausæ, habent per omnes partes senas denas litteras, in quibus quadris medijs octonæ litteræ ad directum minio scriptum faciunt uersum,

Aurea sic mundo disponas sæcula toto.

VI.

S A N C T E T V I V A T I S C A E S A R M I S E R E R E S E R E N V S
A V G V S T E O M N I P O T E N S A L M O M O R T A L I A C V N C T A
N V M I N E L A E T I F I C A N S N O B I S D A G A V D I A N O M E N
C O N S T A N T I N E T V V M F E C V N D I C A R M I N I S E X H O C
T E D V C E D E T M V S A S N A M T R I S T I S C V R A R E C V S A T
E G R E G I O S A C T V S I A M S E D E N T C R I M I N A P A R C A E
T V N C M E L I V S D O M I N V M T E V O X S E C V R A S O N A B I T
V I R T V T V M R E C T O R P O T V I T V I X P A N G E R E V E R S V
I S T A M O D O E T M O E S T O S I C S A L T E M D I C E R E V A T I
V I X M I H I C A L L I O P E P A V I T A N T I C O N S C I A N V T V
A N N V I T A V S A P R E C E M V A T I S Q V E E D I C E R E F A T A
T R I S T I A S I G N A T O P A R T E S V T L I M I T E C L A V D A T
I V R E P A R I C A R M E N M E D I I S V T C O N S O N A I N O M N I
S I T N O T A P R I M A S V I E T S I T P A R S E X T I M A T A L I S *Sit nota prima sui
C E V M E D I A E P R I M I S O C C V R R E N S A P T I V S I S T I C
A D L A T E R V M F I N E S E T P A R S Q V A E D I V I D I T O R S A
E M E D I O C A P V T E S S E Q V E A T V E R S V Q V E R E F E R R E
S A N C T E T V I V A T I S C A E S A R M I S E R E R E S E R E N V S
A L M E S A L V S O R B I S R O M A E D E C V S I N C L I T E F A M A
R E M E L I O R P I E T A T E P A R E N S A D M A R T I A V I C T O R
M I T I O R A D V E N I A M P E R M V L C E N S A S P E R A L E G V M
I V S T I T I A A E T E R N A E V I R E S E T G L O R I A S A E C L I
S P E S D A T A P L E N A B O N I S E T F E L I X C O P I A R E B V S
E X I M I V M C O L V M E N V E T E R V M V I R T V T E F I D E Q V E
R O M A E M A G N E P A R E N S A R M I S C I V I L I B V S V L T O R
E T S V M M I L A V S G R A T A D E I M E N S C L A R A S V P E R N E
R E B V S M I S S A S A L V S P E R T E P A X O P T I M E D V C T O R
E T B E L L I S S E C V R A Q V I E S S A N C T A O M N I A P E R T E
S O L I S I V R A S V I S F I D I S S I M A D E X T R A M A R I T I S
E T S O C I A L E I V G V M P R A E B E T C O N S O R T I A V I T A E
R E S P I C E M E F A L S O D E C R I M I N E M A X I M E R E C T O R
E X V L I S A F F L I C T V M P O E N A N A M C E T E R A C A V S A E
N V N C O B I E C T A M I H I V E N I A V E N E R A B I L E N V M E N
V I N C E P I A E T S O L I T O S V P E R A N S F A T A L I A N V T V
S A N C T E T V I V A T I S C A E S A R M I S E R E R E S E R E N V S

In iſta pagina tricenæ quinæ litteræ ſunt. Sed acroſtichis cum teloſtichide iuncta facit uerſum,

Certa ſalus rerum, proles inuicta tonantis.

In qua ſecunda littera noni uerſus deſignat,

Orbi tu renouas felicis tempora ſæcli.

Item à ſecunda decimi uerſus littera, ad penultimam eiuſdem bis aſcendens & bis deſcendens rubrica, continet uerſum hunc,

Aurea iuſtitiæ terris inſignia donas.

VII.

C O N S T A N T I N E P A T E R T V M V N D I G L O R I A C O N S V L
E C C E T V O R E N O V A T A D A B I S T O T A P E R T A L A B O R E
R E G N A P E R I N N V M E R A S G E N T E S M O X C A R V S E O I S
T O T P O P V L I S P I A I V R A F E R E S E T S O L V S I N O M N I
A V G V S T V S M V N D O S P A R G E S E T I N V L T I M A N O M E N
S O L T I B I F E L I C E S F A C I E T S P E S P E R P E T E N V T V
A R S B O N A I V S T I T I A E E T D I V V M V I C I N A D E C O R I
L A R G I D O N A B O N I C A E L O C A P I T I N E L V I T I L L V C
V O T A Q V O D O P T A R I N T P I E T A T I S C A N A S V B I B I T
S A N C T A C E R E S T E L L V S R E D D I T B A C H E I A L A P S A
R I V I S D O N A S V I S N O N E V R I E F L A M I N E T V R B A N T
E N O R M E S P E L A G V S S T A T M I T T I S P R I N C I P E N O T O
R E S P E R I V S T A V I G E N S O R I S S V A S I G N A B O O T E N
V L T I M A C O N S O C I A T O L L V N T I N S I D E R A D E X T R A
M A X I M E I V S T I T I A E L V M E N C O N C O R D I A I N O M E N
P A C I F I C V M T E T O T A C V P I T I A M S A V C I A E T O R A T
R E S F E S S A S C I T O P A C E L E V E S T V I V N G E S E R E N I
O R B I S V O T A T V I G E N T E S S I B I I V N G E V O L E N T E S

* *Iustitia & diuũ.*

In hac pagina acrostichis habet scriptum,

Fortissimus Imperator,

Quartædecimæ litteræ,

Clementissimus Rector,

Vltimæ,

Constantinus inuictus.

VIII.

F O R T I A F A C T A D V C I S T O T O D O M I N A N T I A I A M N V N C
O R B E C A N A M Q V I S L A E T A S V O S V B P R I N C I P E T A N T O
R V R S V M R O M A T E N E T M V N D I C A P V T I N C L I T A C A R M E N
T V V A T E M T V D I V A M O N E L A C E R A T A C R V E N T I S
I M P E R I I S P A R S F E S S A P O L O D I V V L S A G E M E B A T
S C E P T R A E T A V S O N I A E M O E R E B A T P E R D I T A I V R A
S I Q V A F I D E S T A N T I S R O M A N V M G L O R I A N O M E N
I N S I G N I T T I T V L I S D O M I N O S E D L I B E R A Q V A E R V N T
M O E S T A Q V E I V R E S V O T R E P I D A T P L A G A M A X I M A M V N D I
1. V N D E I V B A R L V C I S P R I M V M R A D I A N S H Y P E R I O N
S I D E R I B V S P V L S I S R V T I L O D I F F V N D I T A B O R T V
I N D E T V V M N O M E N M V L T V M V E N E R A B I L E C V N C T I S
M A X I M E B E L L A N T V M D O M I T O R L V X V N I C A M V N D I
P E R P E T V I S V O T I S C V P I V N T M E M O R A B I L E N V M E N
E X O P T A N T S E R V I R E V O L V N T M I R A B I L E D I C T V
R E M Q V E L A R E M Q V E S V V M T A N T A E S T T I B I G L O R I A I V S T I
2. A V G V S T O I V V A T E C C E T V O S V B F O E D E R E I A M N V N C
T O T V M O R B E M P O S T T O T C A E D E S Q V A S F E S S A G E M E B A N T
O M N I A N V N C N V L L O T A N D E M T R E P I D A N T I A M O T V
R O M V L E I S S E R V I R E P I I S P A T E R I N C L I T E I V S S I S

1. Nyperion. *2. Auguste.*

Omnipotens genitor, tuq́; ô diuiſio mixta,

Filius atque pater, & ſanctus ſpiritus, unum:

Faueas uotis.

OQVITARTAREASPEDEFAVCESPROTERISALMO
OMISERATETVOSQVISIGNEATEMPLASVPREMI
ANNVISESSEPOLIPIALVCISREGNASVPERNAE
TVVIRTVSAETERNADEITECVMOMNIACHRISTE
TVNCPATEREXORSVSCVMMOLESOBSITAPIGRO
SQVALOREEMERSITPOSITOQ;ADRISITOPERTO
ANTEORTVSHOMINVMSANCTOTVDIVETONANTI
SECRETAEVIRESQVEMTVDVMMENSGENITORIS
SOLATENENSPRVDENSQ;DEIDEVSINTERIORIS
PRINCIPIISOBOLEMNVLLIVSVASTACRVENTO
QVODMORSREGNABATLETORATAGAVDIAFVDIT
OREMEDVLLIFERONECPOENAPERPETEFRANGI
DEPVLSOSHOMINESPLACVITNATALIBVSATRI
TVMTVPROSTRATISVITAEVIASEDTAMENOLIM
PRAESAGOADMONITVTEVATVMFATACANEBANT
TVQVIAFACVNDVSPORROORTVSERRORAGEBAT
CONSILIIVTSVMMAMRERVMSATOREDIDITORE
OVEREPATRISSAPIENTIACHRISTEOPVLENTO
EXERTVSVERBODETRVSVMINVINCVLAMORTIS
MOXHOMINEMSVMISQVAEQ;ESTVISVNASALVTI
INFIMADIGNAREQVODNATVRAEORDINERECTO
VTPERCVLSAIVVESINCLINEREIPSEIACENTI
NONETERRENOCORPVSTIBIPONDERETRACTVM
PRAECELSOSEDVIRGOVTERVMDESEMINEFETA
NECSEGNICOITVNATVSSEDCONIVGECAELOES
CORPOREVSVVLTVDEVSACTVCASVSVTRVMQVE
INVITANSIVSSAEEXEMPLISHOMINIQ;DICATVS
AEQVALISDOMINVSQVIALISONEROSACADVCO
DICTASITHVMANOSPEREMVTDIVINAIMITATV
IPSEHOMINISTITVLOINCEDISTEQ;PROFANIS
MAXIMEIVDAEISPLECTENDVMPOSTPIAMILLE
MVNIAPERMITTISLETVMQVESALVBRELVISTI
MOXNECATHVMANASINSECAROPENDVLANOXAS
ATPATERINSEDESNATVMRECIPITQVEVEHITQ;
AETERNVMSALVISSIGNVMDATMACHINASACRA

*Æter-naeij te-cum

*Posito-que adri si operto.

*Medil-lifero.

*Pōde-re tran-tum

*Nec si-gni

*Incedit

*Recipit que ue-nitq;.

In hac pagina acrostichis habet scriptum,

Domino nostro Constantino Perpetuo Augusto.

Decimæ omnium uersuum litteræ, & nonædecimæ, & uicesimæ octauæ, descendentes per directum, litteris græcis tres uersus habent. Et est in decimis omnium uersuum hic uersus,

Νεῖμόν σοι βασιλεῖ χριστὸς, καὶ σοῖς τεκέεσσι,

In nonisdecimis hic,

Τίμιον εὐσεβίης κρατέειν ἀρετῆς τε, βραβεῖον:

In uicesimis octauis autem uersus hic,

Εὐνομίης ἄρχειν τε καὶ αὐσονίοισιν ἀνάσσειν.

Sed cum deorsum uersum hoc ordine græcè legantur, eædem litteræ per diuersum ordinem legentibus, uersibus latinis obsequium suum latinarum litterarum officio præbent: Vt sit hæc diuersitas, ut cum græcè significatus suos, tum exprimant & latinè.

X.

DISSONACONEXISAVDETCOMPONEREVERBIS
OMINEMENSELATABONOIVVATINCLYTALINGVAE
MVNERAGRAIORVMMVSAMODVLANTENOVARE
INQVEVICEMVERSVCECINITQVAEFORTELATINO
NVNCALIOTEXTVGRAECORVMINCARMINADVCI
ORDINEVTINDVPLICEMNECTATVRLITTERAVOCEM
[1] NVNCAGEFECVNDAERESECENTPVLCHERRIMAMVSAE
ORESONETDOCILICHELYSINCLYTACARMINAPHOEBI
[2] SPEMRERVMIVSTVMQVECANAMSVMMAMQVESALVTIS
TEDOMINVMBONADEIT EMAGNAPARP
ROMANVMGRAIVMQVEORBEMTIBIMAXIMERECTOR
OMNIAQVODCERTARESPIRANTMENTEQVIETEM
CONPLACIDISPECTENTHOSTILESMILLETRIVMPHOS
OMNIAPLENABONISTVACONSTANTINEQVIRITES
NILSIBICREDIDERINTKARVMMAGETEDECVSORBIS
SERVATOSTIRRISESEMPERVINDICEDEXTRA
TEDOMINOEXVLTANTTRANQVILLISCARIORVRBI
AFRICATEMPORIBVSPOTITVRSERVATAQVIETIS
[3] NVNCSEFELICEMNVNCSESVBNVMINISARCE
TVTAMQVODCARTHAGODECVSVENERABILEGESTAT
IVREPVTATTANTVMFATISLVXINCLYTAPRAESTAT
NOBILETEDOMINONOMENSPESETDECVSALMVMEST
OMNISABARCTOISPLAGAFINIBVSHORRIDATAVRO
PACISAMATKANAETCOMPERTAPERENIAIVRA
ETTIBIFIDATVISSEMPERBENEMILITATARMIS
RESQVEGERITVIRTVTETVASPOPVLOSQ;FEROCES
PROPELLITCAEDITQVEHABENSTIBIDEBITACARA
ETTVAVICTORESSORSACCIPITHINCTIBIFORTES
TEQVEDVCEINVICTAEATTOLLVNTSIGNACOORTES
VNDIQVETECOMITATADEIPIANVMINASVMMI
OMNIBVSVLTOREMPRAEBENTETIVRAFIDEMQVE
ALMETVISPECTANTRESPONDENTOMNIAVOTIS
VNDIQVEPACATISSALVATORMAXIMAREBVS
GAVDIAPRAESTABISDABISOTIAVICTORINORBE
[4] VIRTVTVMMERITISVICENNIAPRAECIPEVOTA
SAECLORVMCREVITGEMINOSPESCAESARECERTA
TVQVEOSANCTEPARENSOLIMPOSTMILLETROPHAEA
OLVXAVSONIDVMDISPONESCEPTRANEPOTVM

1. Resekent. *2. Iustumque eanam.* *3. Mefelicem.* *4. Vicannia.*

In hac pagina à prima littera primi uerſus rubrica deſcendens uſque ad octauam octaui, & per amfractum aſcendens uſque ad penultimam octaui eiuſdem uerſus habet minio ſcriptum,

Publilius Optatianus Porfirius haec luſi.

Item à prima nouiſſimi uerſus uſque ad octauam noni, per amfractum aſcendens & deſcendens, uſque ad penultimam noni uerſus, habet ſcriptum heroicum uerſum, qui dum redit fit Sotadicus, & eſt hic,

Omne genus metri tibi pangens optime Baſſe.

Item à prima littera ſexti uerſus ad tertiam octaui tres litteræ *Hic*, & à tertiadecima octaui ad quintamdecimam ſexti, *Ver*, & inde ad decimamſeptimam octaui *Su*, & inde à XXVII. octaui ad uiceſimam nonam ſexti *Sua*, & inde ad triceſimam primam octaui *Ri*, & inde à XXXI. noni ad XXVIIII. undecimi *Oco*, & inde ad XXVII. noni *Lo*, & inde à XVII. noni ad XV. undecimi *Red*, & inde ad XIII. noni *Is*, & inde à XIII. noni uſque ad primam undecimi *Par*, facit hendecaſyllabum,

Hic uerſus uario colore diſpar.

XI.

PAVCAQVIDEMCECINIFORSFRIVOLAHISQVOQIVNGAM
LVDICRASICNOSTRAPANGETTVAIVSSACAMOENA
AMBIITHAECPLAVDENSFELICISNVMINEPHOEBI
CALLIOPEPARTITANOVISSIBIVINCVLACVRIS
FLEXIBVSVTPRIMISDISCORDIREGVLACVLTV
HINCALIASONETARTESVPERPITHOLAFLEXVS
SICFACIESTOTIENSCVMCONFIRMAVERITAESTVS
SICANIMVSNECVICTVSINERSSEDSAVCIVSIRIM
IMPLERIVARIASMETRICAEGRAVIORISOBARTES
TANDEMNOSSEDEIMEDITANTEMVIXLICETAESTVS
RITEVELITMEDIODVMINAGMINECOLOCATASTRI
EFFIGIEMTREPIDOQVEPARANSSERMONELATENTER
DICERENECMETVENSVINCTOSICOMNIAABORTV
PANGERESEDRVRSVMBASSVSNVNCPRODERECARMEN
IMPERATHICDOCILISMVSAEDEFONTEMEABVNT
ORDINECASTALIOTEXTIPERNOMINAVERSVS

Hæc fiſtula eſt uerſuum heroicorum quindecim, à primo uerſu uſque ad ultimum per ſingulas litteras decreſcens.

XII.

P R A E C E L S A E Q V E R C V S F R O N D E N T I I N V E R T I C E P E N D E N S
T E S T O R T E M P L A L O C I F A V N O S C E L E B R A R E F R E Q V E N T E S
D I S P A R I B V S C O M P A C T A M O D I S T O T I D E M Q V E C I C V T I S
D V L C I S O N O P A N V M O B L E C T A N S M O D V L A M I N E S I L V A S
1. N A I A D V M D R Y A D V M Q V E C H O R O S A R C A N A Q V E B A C C H I
2. O R G I A E T H E V V A N T E S S A T Y R O S P E R M V S I C A T E M P E
3. M E P A N A D T H Y A S O S D O C V I T M O D V L A M I N E C A N T V S
E T V A R I A T A S O N I S V I N X I T C O N S O R T I A P R I M V S
A T T I S A L M V S A M A N S T V A M A X I M A C V R A C Y B E L E
E R O S E O T E R I T O R E D E V S M O L L I Q V E L A B E L L O
A C C E N D I T Q V E T V O S I D A E O S M A T E R A M O R E S
I N M E F E L I C E S A N I M A V I T C A R M I N A M V S A S
M E I V D E X F O R M A E A L T A G E S T A V I T I N I D A
M E L A E T I S O C I A M V O T I V I C I N A M A R I T O
E O O L V C I S C A N I T I N V I T A T A S V B O R T V

1. Naidum Driadumque choros archanaque. *2. Heuuantis satiros.* *3. Thiasos.*

XIII.

P rinceps beate placido ſub axe iam nun C
I uſtis ſerene populis fauente mund O
V ictor triumpha tribuens ſalubre nume N
S æclis amore dominans perenne fauſti S
A uctor ſalutis oriens quietus ibi T
V otis fauente dominis ſupernè dextr A
G audet ſubire placidum regentis ome N
V irtus uigore radians ſerena præſta T
S anctis uidere ſuperis remota mund I
T otum ſub orbe moderans ſalubre nume N
* *V inces ubique ſuperos fauente nut V*
* *S æclum per omne dominans beate ſolu S*

* *Vincere.*
* *Sæculum.*

Jam nunc ſub axe placido beate princeps,
Mundo fauente populis ſerene iuſtis,
Numen ſalubre tribuens triumpha uictor,
Fauſtis perenne dominans amore ſæclis,
Ibit quietus oriens ſalutis auctor,
Dextra ſupernè dominis fauente uotis,
Omen regentis placidum ſubire gaudet.
Præſtat ſerena radians uigore uirtus
Mundi remota ſuperis uidere ſanctis,
Numen ſalubre moderans ſub orbe totum,
Nutu fauente ſuperos ubique uinces,
*Solus beate dominans * per omne ſæclum.*

* *Omne per ſæculum.*

XIV.

INGEMVIGRAVITERGRAECVMMISERATVSAMICVM
CVIMEAMENSADMISSADOLENSCVPITOMNIAFARI
1. SOLVSVTHAECOCCVLTALEGENSSECONCITETIRA
VNDIQVEADFLIXVMVINCLISSONTEMQVETENERI
2. SEDVITANSMVLTOSQVOSFOEDAADIVRGIACOIVX
VOLVERITTESTESNEVCANDIDAFEMINAGRAECVM
3. MOXKARISHEBETETTELISNIHILIMPROBACYGNI
DEPOSVISSEVIDENSHELENAMCVIGRATIABINIS
MAIORADVLTERIISDONOMINACVNCTALIBENTER
4. MVSASONATGRECISFRIXCONIVXCREDECANENTI

1. Naec occulta legens se concitat tria. *2. Coniunx.* *3. Telis minil.* *4. Coniunx.*

In hac pagina tricenæ quinæ litteræ per omnes uersus sunt, & de minio scriptum est in medio corpore paginæ *AVG. XX. CAES. X.* Sed in lineis litterarum trium *AVG.* percurrit uersus,

Cum sic scripta placent, audent sibi deuia Musae

In duarum sequentium, quæ sunt, *XX,*

Per uarios signare modos, deuotaque mentis

Item trium litterarum, quæ sunt, *CAE,*

Gaudia, quae pingens loquitur mea Phoebe Camena.

In duarum quæ sunt quarto loco, *S. X,*

Summe parens da uoce pia tricennia fari.

XV.

VICTORSIDEREISPOLLENSVIRTVTIBVSIBIS
PERSICACVMNATISLATIOCONFINIAREDDENS
IAMNILIPRINCEPSLAETISORIENTERECEPTO
QVOSTIBIFIDADICATCONCORDIADIVESEOIS
IAMPOPVLISPARTHISMEDISVNIQVEDICATIS
AVGVSTOETNATISTVMAGNAADGAVDIASANCTE
CONSTANTINEFAVETETANTOINCARMINEMVSA
ETTVADESCRIPTISPINGITVICENNIAMETRIS
ATTVSVPPLICIBVSOLIMDVXCLARVSINARMIS
DAPIETATEFIDEMMAIORMOXGLORIAHONORVM
SITOTOSSERVAREQVEASPOSTVOTATROPAEIS
PARCEREIAMVERSISVIRTVSDENVNCIATALMA
INDVSARABSIAMVOTAFERVNTETMEDIADIVES
AETHIOPESGNARIRAPIDOCVMLVMINESVRGIT
TETHIOSEXGREMIOTITANSEDETOMNIALAETA
CONSTANTINEBONONVNCLVDENTOTIASAECLO
FELIXMVSATVISPOSCITQVAEDIGNAREFERRE
PRAEMIAVIRTVTVMMERITISVELVOCESONARE
QVIDVAGAPIERIOSVERSVSSVBVALLISOPACA
ILICECOMPONISLAVROQVIDCARMINACARPIS
CASTALIOSTOTARESPONDETVOCETRIVMPHOS
QVAMDATFONTESVOCLARIOTVCARMINAPROME
VATEDEODIGNAAVTSIQVODPERFERETAVDENS
MAIVSOPVSNECTENSMENSTOTAMOLESVBIBIT
SPEPINGETCARMENPANGATSICOEPTACAMENA
COMPLEATETVERSVVARIATADECENNIAPICTO
ORESECVNDAVOVENSSVBCERTOLIMITEMETRI
OTIACAESARIBVSPACISDEDITAVREASAECLA
INDVLGENSNATISPATRIAEPIETATISHONORE
MITISIVREDEVSSEDCRISTIINFORTIAVIRES
NONDVBIAERIPARHENVMRHODANVMQVETVERI
VLTERIOREPARANTETFRANCISTRISTIAIVRA
IAMTVSANCTEDVERSPESTANTAERITEQVIETI
MISSAPOLOSAECLISDACONSTANTINESERENA
TEMPORASVMMEPIOTRICENNIASVSCIPEVOTO

*Rhodanumque.

In hac pagina tricenæ quinæ litteræ sunt: In qua Christi monogrammum rubrica depictum est, per quam à primi uersus littera prima ad ultimam nouissimi linea decurrens continet,

Summi Dei auxilio nutuque perpetuo tutus,

Et à prima ultimi uersus littera ad nouissimam primi per obliquum ascendit scriptura hæc,

Orbem totum pacauit trucidatis tyrannis,

A media littera primi uersus usque ad mediam ultimi per directum descendit rubrica continens,

Constantinus pius & æternus Imperator,

Inflexio quæ græcam litteram facit scriptum habet,

Reparator orbis.

XVI.

SANCTEDECVSMVNDIACRERVMSVMMASALVTIS
LVXPIATERRARVMTESOLOPRINCIPESAECLIS
IMMENSVMGAVDEREBONISDATVRAVREAVENIT
SVMMOMISSADEOFVSISPATERALMETYRANNIS
IVSTITIAINTERRASETGLORIACANDIDAVERI
TEQVEDVCEMAGEGRATAFIDESETIVRARENATA
TOTAQVEPERCVLSISINGENTIMOLETYRANNIS *
ASPERAVISPOSITAESTBELLIRESITALAIVRE
SCEPTRADABITPOPVLISVOTOPIVSORBISEOI
AVGVSTEINVICTASMVNDITRANSIBISINORAS
TEQVESVPLEXTOTISDVCIBVSSTIPATASYENE *
ORATIVRACVPITLVCISSIBIGAVDIANOSTRAE
OPTATAMATFALLAXENPERFIDATELAFVGARVM
PARTHVSDEPOSVITRVITORISVNDIQVERVBRI
LITORISAETHERIOENVTVCERTAMINEAMORIS
MEDVSARABSMOXOMNISOVATLAVDARESERENI
ORISLVSTRATVIDATVERISSANCTETROPAEIS *
HAECMAGEFELICESTITVLOSVINCASVTAMORE
AVREAPERPETVORESTAVRANSSAECVLAMVNDO
INDVSETAVRORAEMILESQVOSFLVMINENILVS
TANGITFECVNDISVENTVRVSFRVGIFERVNDIS
ORANTESPIAIVRAPETENTGENSNOBILISORTV
AETHIOPESCVNCTIPARENTOPTATAQVEMVNDI
TEMPORALAETADEDITNOBISFELICIVSAEVVM *
ENSVPLICESPERSAEIVRASIBIREGIANOLVNT
TEDOMINVMMALVNTFVSITVASEMPERADORANT *
ORASVISCVPIVNTTOTISTIBICEDEREREGNIS *
TVPIVSETIVSTIVEREMEMORINCLYTELAETIS
DARESPONSABONASEMPERMITISSIMVSORBIS
IMPERTIRETVVMCLEMENTERETADDITONVMEN
SINTMAGEFELICESPARITERQVOSALMETVERE
ETREPARATAIVGANSMAESTIDIVORTIAMVNDI *
ORBESIVNGEPARESDETLEGESROMAVOLENTES
PRINCIPETEINPOPVLOSMITIFELICIVSAEVO
OMNIALAETENTVRFLORENTIBVSAVREAREBVS

* *Tirannis*
* *Siene*
* *Orbi, sed apparebat uestigia prius scriptũ fuisse oris.*
* *Felicitas aeui*
* *Sibi cedere*
* *Sibi cedere*
* *Irreparata iugantis.*

In hac pagina omnium uerſuum litteræ tricenæquinæ ſunt, & per omnes partes laterum totidem. In qua à prima littera primi uerſus ad nouiſſimam ultimi uerſus per obliquum deſcendit uerſus,

Alme ſalutari nunc haec tibi pagina ſigno

Et rurſus à prima littera ultimi uerſus uſque ad nouiſſimam primi uerſus per obliquum aſcendit hic uerſus,

Scripta micat, reſonans nominibus domini.

Rurſus prope medietatem hic acroſtichidis illic teloſtichidis, ſcriptæ litteræ utrimque ſeptenæ ad directum minio in duabus litteris *I* & *E,* & in medio, acroſtichide & teloſtichide in *S* litteræ lineam deformata, exprimitur per has tres partes uerſus heroicus,

Nate deo ſolus ſaluator ſancte bonorum,

Rurſum in linea *V* litteræ, quæ eſt ad medietatem ultimi uerſus, ſcriptus eſt,

Tu Deus es iuſti, gratia tu fidei.

Rurſus per mediam græcam X litteram ad directum uirgula deſcendens, quæ habet inflexuram quaſi *P* litteram grȩcam, habet ſcriptam proſam,

Sit uictoria comes Aug. & natis eius.

Quæ omnis pictura habet monogrammum Chriſti, & litteras ſcriptas, *IESVS.*

XVII.

A C C I P E P I C T A N O V I S E L E G I S L V X A V R E A M V N D I
C L E M E N T I S P I A S I G N A D E I V O T V M Q V E P E R E N N E *Clemē-tis.*
S V M M E F A V E T E T O T A R O G A T P L E B S G A V D I A R I T E
E T M E R I T A M C R E D I T C V M S E R V A T I V S S A T I M O R E
A V G V S T O E T F I D E I C H R I S T I S V B L E G E P R O B A T A
G L O R I A I A M S A E C L O P R O C E S S I T C A N D I D A M I T I
A D C V M V L A N S C O E T V S E T T O T A O R N A T A S E R E N I S
M V N E R I B V S P R A E S T A N S N A T I S V T L A V R E A V O T A
V I R T V T V M T I T V L O S P R I M I S I A M D E B E A T A N N I S
P R O G E N I E T A L I G E N V I T Q V O S N O B I L E S A E C L V M ** Nobile saeculum.*
H I S D E C V S A P R O A V O E T V E R A E C O N S C I A P R O L I S
R O M A F L V I T P R I N C E P S I N V I C T I M I L I T I S A L M A ** Roma eluit.*
O T I A P A C I S A M A N S H A E C S V N T M I T I S S I M A D O N A
H O C A T A V I M E R I T V M V O T I S P O S T E D I T V S O R B I S
E R V M P E N S D O C V I T N E N O R I N T F R A N G E R E F I D E I
O P T I M A I V R A P A R E S C V R I S S V B M A R T I S I N I Q V I
N V L L I S L A E S A F I D E S H I N C I V G I S T A M I N E F A T A
V O T I S F I L A L E G V N T P L A C I D A P I E T A T E S E C V T A
E T R E S C O N S T A N T I N V N C E X E R I T I N C L Y T A F A M A
A V C T A S T I R P E P I A V O T O A C C V M V L A T A P E R E N N I
S A N C T A T V A S S E D E S A D M E N T I S G A V D I A M I G R A T
A E T H E R I O R E S I D E N S F E L I X I N C A R D I N E M V N D I
I A M P A T R I A E V I R T V T I S O P E S B E L L I N E L A B O R E
A N I V S T I M E R I T I S D I C A M M E N T I S Q V E S E R E N A E ** Dicam entijsque saerene*
E T P I A D O N A C A N A M F E C V N D A Q V E P E C T O R A N O T O
R I T E D E O S I C M E N T E V I G E N T C V I G A V D I A C A S T A
C L A V D I V S I N V I C T V S B E L L I S I N S I G N I A M A G N A
V I R T V T V M T V L E R I T G O T H I C O D E M I L I T E P A R T A
F I L I Æ T A T E P O T E N S C O N S T A N T I V S O M N I A P A C E ** Pietate potens Constantinus omnia*
A C I V S T I S A V C T V S C O M P L E R I T S A E C V L A D O N I S
H A E C P O T I O R E F I D E M E R I T I S M A I O R I B V S O R T A
O R B I D O N A T V O P R A E S T A S S V P E R A S Q V E P R I O R A
P E R Q V E T V O S N A T O S V I N C I S P R A E C O N I A M A G N A
A C T I B I L E G E D E I I V S S I S Q V E P E R E N N I A F I E N T
S A E C L A P I I S C E P T R I T E C O N S T A N T I N E S E R E N O **Serena.*

I.	*Mixta per amfractus diducunt carmina Musae,*
II.	*Seu cancellatos spatia in contraria flexus.*
III.	*Seriem paramus ordinare acrius,*
IV.	*Amor poesis spissa gaudet exigi.*
V.	*Possit coire docta rerum limite.*
VI.	*Opus tuetur non negata parcitas.*
VII.	*Speciosa sancta cultu.*
VIII.	*Bene picta Musa metris,*
IX.	*Breuiter fluas ut isto*
X.	*Opus est per arta cœtu.*
XI.	*Audeo plenas*
XII.	*Edere formas:*
XIII.	*Picta notabo.*
XIV.	*Jura Camenis.*

XIIX.

I. III. VII. XII.

VIRVMOPVSESTCVNCTOSETTALESEDEREVERSVS
SICQVELOCAREHEDERISPAVLVMTVDIEROGATVS
MONADESENQVOSSVMRAPIDSQVIPRAEBEOFIXAS
SVMTVVSETPRIMVSTVADISCIMVSVTTVIAFELIX
NECFALLAXTRIBVENSAVDACIINMVNERECLARVM
AEQVIPARESANIRVENVNCCLIOCARMINAFIRMET
QVÆPOTERVNTPANGIPONAMCEVSTAMINANORMAS
QVAEVERRANTSESEQVAEVINCVLIMITIACVRENT
TVDABISHASVIRESTVACVRSVMCŌGEREPRAEMIA
XI. IV. AVSIBVSINMAGNISLAETIADCONTRARIACVRRAS
AONIDVMNAMMONTEGRAVIDICATARSNOVAVENIS
IAMANESTPRORSVMAMPLEXVAVTTOTOCIVSONAS *
PROSPICEREPLANTAREMODOSINMITTATVTLTEM *
ETPROIIECTANECETCONSVMTVINGLORIALIBRO
SISAPIVNTETNOSTRACVISVCCRESCEREACVMEN
PRAESOLIDVMDENSVMQVEANIMIDEDVCEREVIVA
CONGRVERECERNANTSTVDIOSEQVIBONACALLES
LEGIB.ABSTRVSISQVODCARMINACONSPICORALI
VIII IX. BLANDEANIMIIVDEXQVAMORIB.OMNIACISAVCTO *
PRAEMIROOSTENDISSTVDIAINRECTOREPOLITA *Premi ro
TRAVSICOLAEQ.TVOSAVCTVSLAETABILESVMENS *o osten dis
INTVITVMQVOPROSPERAFACTAACGAVDIADONES
PVBLICANILPRIVSESTQVODVLETNOMINECVRAS * Nii
FASSITSIDONIISENSVMINPENETRALEPATRONI * prius
NOSCEREQVAEPOSSISILLICNITOROCITERETVS
CONDITVMABSTRVSIGENEROSVMCOGERECENSVM
V. XIII PAVPERIEFLAGRANTGEMINISNOVAGAVDIAVOTIS
DIVESAPOLLINEISDEVVRATFOEDERAPLECTRIS * Di- uerspol lineis
HICNOVITLAVDESDOCTISQVAEQVEOMINETANTO
SVNTPRAEVISABONISTVAEXTERPROTINVSESTO
CVMSANCTISIN[illegible]ISTEFIDEFESTINVSINAMPLVM
CLEMENTIHAECNVTVAVGVSTVSTIBIDONABEATA
LAVDATOTRIBVETRECONSVLEPRAEMIACOMPLET
HINCTVATVNCFESTISNOTISEXNOMINAPLAVSVS
PLVRIMVSACPRVDENSRERVMQVISTORPEATVSVS
DEGENERIABSREMOLITAPLVSINGRVITHINCIAM
SVSCIPEVOTOALACRIHOCMVNVSVIRBONECLARE

II. VI. X. XIV.

Alme tuas laurus aetas sustollet in astra.

Aurea lux uatum siluae mihi praemia serua.

Aucta Deo uirtus Musas magis ornat aperta.

Aurea uictorem pietas sonat ubere lingua.

Aonios latices pietas iuuat armaque diua.

Augusti florem pietas iuuat arma tropaea.

Aonij frutices pietas iuuat ubere glaeba.

XIX.

ALMETVASLAVRVSAETASSVSTOLLETINASTRA
LVCETVASIGNESFASTVSSINELIMITECONSVL
MARTESERENVSHABESREIECTOMVNIAGRAIVM
ETMEDIPRAESTASINCENSVMSCEPTRAREDIRE
TORVAGETASCAMPOCLARVSVTLVMINAPERDIT
VVLTCVRVOTVRMAEFELIXSVACOMMINVSICTV
ARMENIIDVXFERRELEVISSOLTEQVOQVEPILA
SICETVICTAREFERTEXORTOSDACIAFRANCOS
LEGETVVSTONSORHENVSTIBIGERMINATEXVL
AGMINATELORVMSVBEANTQVIMVRMVREBELLA
VINCEREFLORENTILATIALESSARMATADVCTV
REXTIBIPOSSEGETASVISODETLIMITEVLTOR
VIDITTESVMMVMCOLVMENQVAVERIFERAESTV
SERVSINOCEANIPRESSITIVGANYSIAPONTVS
ATQVERVDISRADIISCITLVXEXORTATROPAEA * Trophea
ENGAVDENTPIETATEALTISPARSPERPEREAGE *
TVVATEMFIRMESDICTVSTENVNCLYRACANTET
AVCTADEOVIRTVSMVSASMAGISORNATAPERTA
SOLVMVOTANOTISLATESVAROMVLADATPLEBS
SANCTATVISGLIOPERMISCETVOTATROPAEIS * Tropheis.
VISITVRETCRESCITPICTORVMGRATIACANTV
SITVISVICENISPERTHILENGRATIAPOLLENS
TALISFIXASVISSIGNISLYRAMVNERAGESTAT
ORSAPARIVATESQVAEPERFERTDELIERITHMO
LVMINEMVRICEOVENERANDVSDVXERITVTSOL
LEGIBVSVTIANITENEASAVVSORBETRIBVNAL
EGREGIOSTITVLOSPIETATISHABEBISAMORE
TOTFRETAPACISAPEXMVTARIMVNEREGAVDET
INDIACLAVIGERILATIVMVVLTANGERENAVI
NILEVSMESSORSVATRADITCASTRAVELAGMEN
ARCTOSQVAMCARPINOSCETVIXHACMVSINORA
SICISTOSCVLTVSINTERCVRVANTIBVSENSES * Sic istis cultus in curuantibus enses.
TENIVEAIVVATARCEFRVIPONTIDECVSAVGET
ROMASORORVETERESTVSCOSQVOSORETVEMVR
ALMETVASLAVRVSAETASSVSTOLLETINASTRA

In hac pagina per omnes partes tricenæ ſeptenæ litteræ ſunt, & de minio ſcripta ſpecies palmæ, in qua palma duo primi rami quia breues uidebantur, nec uerſum poterant implere, adiuncta eſt linea per directum & per obliquum,

Caſtalides uerſu docili concludite palmam.

Eadem littera prima communi manente, & M littera ultima primi uerſus communi manente, ſecundus ramus per obliquum deſcendens & aſcendens, facit uerſum,

Conſtantine faue, te nunc in carmina Phœbum

Per tertium ramum adæquè per obliquum deſcendit & aſcendit hic uerſus,

Mens uocat, auſa nouas metris indicere leges,

Per quartum ramum adæquè per obliquum deſcendit & aſcendit hîc uerſus,

Limite ſub parili creſcentis undique ramos,

Per medium truncum deſcendit à media littera primi uerſus ad mediam ultimi hic uerſus,

Reddat ut intextus Muſarum carmine uerſus.

XX.

CASTALIDESDOMINOVIRTVTVMTRADITEPALMAM

CONSTANTINVSHABETBELLORVMIVRETROPAEVM **Tropheum*

VINDICESVBDEXTRAREDDENSFELICITERORBEM

CONSILIISITERVMSVADENSETCVNCTAREFERRE

ROMATIBIBELLISCVMSAEVAINNECTEREPOSSIT

VINCLAIVGIVIRTVSMITESNONARMATINHOSTEM

SICMAGNOPATIENSDOCVITCERTAMINEPARCENS

QVIDPIETASDONETPOSTDIRAPIAMINACLEMENS

NVNCMIHIIAMTOTODOCILESHELICONACAMOENÆ

MITTITECONPOSITASINTEMPORAMITIAPALMAS

NECTITEDEMETRISVIRTVTVMCARMINAETOMNES

CONCINITEVTFRVCTVFELIXETPRINCIPEDIGNA

DETSTIRPESGRATASTEXEXSQVASPAGINAVERSV **Stirpe graatas*

HINCVOVEATTITVLOVOTORVMCARMINAPOLLENS

PIERIOSMIHIPHOEBETVODENVMINEPRAESTENT

FONTESCASTALIAETVASILICETIREPERAGRANS

MENSIVGACELSAPETETMECVMSIPANGEREVERSV

MVSAVELITTANTOIAMNVNCSVBPRINCIPELAETA

LAVDISDONAFERENSRESONANSINSIGNIARAMIS

VINCENTVMIVSSOSAVDAXMIHIFIDATRIVMPHOS

ETMERITVMIVSSOSTOTREDDERENOBILEPALMAS

AONIDVMQVASVALLEFLVENSALITVNDARIGATAS

SANCTESALVSMVNDIARMISINSIGNIBVSARDENS

CRISPEAVISMELIORTECARMINELAETASECVNDO

CLIOMVSASONANSTVAFATVRPVLCHRAIVVENTAE

NOBILETVDECVSESPATRITVQVEALMEQVIRITVM

ETSPESVRBISERISHOSMENTISCARMINECAESAR

TVVINCENSPACISGRATISSIMAFOEDERASEMPER

INDVLGEETFACILISGENTESADIVNGEROGANTES

FACQVETVIIVRISGAVDENSVIRTVTIBVSAVCTIS

CONSTANTINVSITEMLAVSORBISGLORIASAECLI

ROMVLEVMSIDVSLVXCLEMENSINCLITAFRATRVM

NOBILITASPROAVISVERVMETMEMORABILEFAMA

RESTITVITVICTORCAESARNOMENQVEDECVSQVE

SANCTEPATERRECTORSVPERVMVICENNIALAETA

AVGVSTOETDECIESCRESCANTSOLLENNIANATIS **Solēnia*

In hac pagina triginta quinque litteræ per omnes partes ſunt. In qua à prima littera primi uerſus ad ultimam nouiſſimi, rubrica per obliquum deſcendens, habet ſcriptum,

Conſtantine Maxime Imperator & inuicte.

Item à prima ultimi uerſus per obliquum rubrica aſcendens, uſque ad ultimam primi uerſus, adæquè habet ſcriptum,

Aeternae pacis prouidentiſſimus cuſtos.

A ſeptima primi uerſus ad ſeptimam à fine eiuſdem uerſus per anfractum aſcendens,

Pater imperas, auus imperes.

Item à ſeptima ultimi uerſus, ad ſeptimam à fine eiuſdem uerſus, hoc idem habet. A tertiadecima primi uerſus ad tertiamdecimam à fine eiuſdem uerſus, habet ſcriptum,

Pius & felix.

Eadem ratione & in ultimo uerſu hoc idem ſcriptum eſt. A ſeptima acroſtichidis ad ſeptimam à fine acroſtichidis, habet ſcriptum,

Aurei ſaeculi reſtaurator.

Hoc idem habet ſcriptum identidem à ſeptima teloſtichidis, ad ſeptimam à fine eiuſdem teloſtichidis. A XIII. Acroſtichidis ad XIII. à fine eiuſdem acroſtichidis habet ſcriptum,

Omnia magnus.

Teloſtichis hoc habet ſcriptum identidem à tertiadecima teloſtichidis ad tertiam decimam eiuſdem,

XXI.

C A L L I O P E C A N E P L V R A P R O C A X E N O R E S E R E N V S
F O N T E S C A S T A L I I D E V S A V D I E T I N D E C A N O R O S
M E N S F V R I T I N N E X V S E T F E L I X C V R R E R E V O T I S
I A M S E C R E D E T O V A N S L I B E T I R E P E R A V I A S O L A
I M P E T E Q V O G R E S S V S E T F A N D I O P T A T A C V P I D O
I N V I T A T A T V L I T M E N S T A N T V M M A X I M E C A E S A R
A O N I A E N O D O S A M P L E C T I T V R I N C I T V S A E T H R A   * *Inclitu- s aethra.*
F V N D E P A T E R C A E P T I S M V S A S A D M V T V A V E R S V S
S C R V P E A F I N G E N T E M T A M D V R O C A R M I N A V E R S V
L V D E R E F A S N O B I S P R A E S V M E R E D I C E R E M E T R A
G A V D I A V E L T E N V I M E A P A N D E R E S I T M I H I M V S A
T A N T V S H O N O R M E I V R E S V O P E R S I D E R A S A E C L O
O D E C V S A V S O N I A E T V L È R I T S I C P A R V A L O C V T O
A M P L I V S E N I V D E X D O M I N V S T O T M V N E R A S V M M A
T A N T A Q V E C O N C E D I S T V M E N T E M D I C E R E D O N I S
I N V I T A S L A V D I S C V M M V N E R E S I C V A G A P R I M I S
H A V D A V D I T A L E G A S N E C D I C T I S L A E S A C A M E N A
A V D E T M A G N A N I M O V O T I N O V A V I N C V L A M E N T I S
I V S S A D A R E C R E V I T Q V E M E O C O R R E P T A F A V O R E
E N A G E I A M R E D D I T V O T I S P I A P R A E M I A M A G N V M
C O N C O R D I S A E C L O R O M A E D E C V S E T S I B I M V N D I
I V R A S V I T O T L V X P O P V L I S O R B I Q V E T R O P A E V M   * *Trophe um.*
S I C D A T A S V N T I S T O M A I O R T V A G L O R I A T E R R I S
E N A V G V S T E T V I S P R A E S E N S E T T A N T V S V B I Q V E
I M P E R I I S F E C V N D E P A R A S N V N C O M I N E C R I S T I
O C E A N I I N T A C T A S O R A S Q V I B V S E R V T A F R A N C I
D A T R E G I O P R O C V L E C C E D E V M C V I D E V I A L A T I S
T O T A P A T E N T C A M P I S V T C A E S O L I M I T E V I C T O R
R I T E A T A V O S V M M O M E L I O R C V I C L A V D I V S A C E R
M A G N A N I M V M S I D V S D A T C L A R V M E N V M I N E D I V O
I M P E R I V M V I R T V S Q V E M F E L I X O P T A T A L V M N V M
A V G E S F L O R E T V O N O S T R A E T I B I D E B I T A V I T A E
O R T A M I C A T F R A T R V M F A T A L I S G L O R I A S A E C L O
R E S L A T I A V T V O T I C O M P O S S I C G A V D E A T A V C T A
A S P I C E P A C A T O P A R T A E S T L V X L A E T A S V B O R B E

In hac pagina per omnes uersus tricenæ quinæ litteræ sunt: per quam paginam discurrunt duo uersus de minio scripti, utrique quinarum partium orationis, quæ singulæ septenas litteras habent, quarum ultima manente, quatuor inter se uices mutant, ita ut prima si uelis sit quarta, & quarta rursum prima, secunda cum uelis sit tertia, tertia cum uelis sit secunda, & manente ultima, fiat reciprocus multifariam uersus, non solum ipse se mutans, sed cum alio uersu eandem uarietatis obtinens rationem, ordine seruato partium, quem mutari uelis, ut possis quam uis inde partem orationis per ordinem suarum partium mutare. Sunt autem uersus duo hi,

Dissona Musarum uinciri stamine gaudens,
Grandia conabor Phoebeo carmina plectro.

Idem uersus per anfractus uarios sursum & deorsum discurrit. In hac eadem pagina quatuor quadrata in angulis sunt senarum litterarum, duo trigona, & duo orthogona maiora dimidiata, & unum hexagonum in medio, & scalena per angulos quatuor, omnia pari numero litterarum, & pari ordine crescentia uel decrescentia, id est omnia similia, trigona trigonis, orthogona orthogonis, quadrata quadratis, scalena scalenis.

XXII.

MARTIAGESTAMODISAVDAXIMITATASONORIS
MVSAPEREEFFIGIEMTVRMARVMCARMINATEXIT
ETNVNCAGMENAGITQVINOSVBLIMINERECTVM
MVSIGENOSPATIVMSEPTENOLIMITEDISTANS
NVNCEADEMVERSVRELEGENSVTCVMQVEMEATV
MITTITINAMFRACTVSNONVNALEGECATERVAS
DISSONACOMPONIDIVERSOCARMINEGAVDENS
GRATANIMISFLEXVDOCILIDEPERPETEMETRO
ORTAITERVMFINISOCIANSCONFINIACONTRA
PRAEPONENSORSISNVLLODISCRIMINEMETRI
QVINETIAMPARTESMEDIAESVAMVNIADOCTAE
EXPEDIVNTVERSISVICIBVSNAMFINESEDVNO
QVAMVISAMBIGVOSCVRSVSETDEVIACLAVDIT
OSTENTANSARTEMVINCIRISCRVPEAPRAEBET
SARMATICASVSVMSTRAGESSEDTOTAPERACTA
VOTAPRECORFAVEASSVBCERTOCONDITAVISV
FACTORVMGÑARVMTAMGRANDIADICEREVATEM
IAMTOTIENSAVGVSTELICETCAMPONACRVORE
HOSTILIPOSTBELLAMADENSARTISSIMATOTO
CORPORAFVSASOLOSVBMERSASAMNEREPLETO
VICTRIXMIRETVRTVRBASACIEMQVEFEROCEM
PLVRIMACONABORPHOEBEOCARMINEGAVDENS
MARGENSISMEMORAREBONICAELESTIAFACTA
INTROITVSETBELLALOQVIPERCVLSARVINIS
QVISDEVICTAIACETGENSDVROMARTECADVCA
TESTISMAGNORVMVICINABONONIAPRAESENS
SITVOTICOMPOSEXCISAQVEAGMINACERNENS
DETIVGACAPTIVISETDVCATCETERAPRAEDAS
GRANDIAVICTORIMOLIMVRPRAELIAPLECTRO
DICERENECSATISESTVOTVMSICOMPLEATORE
MVSASVOQVAECVNQVEPARATSVBLEGESONARE *
SCRVPOSISINNEXAMODISPERFECTACAMENIS
VVLTRESONAREMEISETTESTISNOTATROPAEA *
DEPICTISSIGNAREMETRISCVMMVNERESACRO
MENTISDEVOTAEPLACARIINFATAPROCELLAS

* Quecũque parat sub legee
* Tro-pheæ

In hac pagina tricenæ quinæ litteræ per omnes partes ſunt, in qua à prima littera primi uerſus rubrica deſcendens uſque ad quadraturam mediam, & de quadratura per obliquum ad ultimam primi uerſus aſcendens, facit uerſum,

Auſonium columen, lux alma, & gloria Romae.

Rurſum ab Acroſtichidis tertia decima littera, quæ eſt V, per obliquum aſcendens uſque ad primum uerſum prope medietatem, & inde per obliquum deſcendens ad Teloſtichidis tertiam decimam litteram, quæ eſt I, facit uerſum,

Virtutum ſpecimen, mitis clementia mundi,

Nouiſſimæ autem partes orationum his duobus uerſibus alternis utraque utrique uerſui ſeruiunt. Deinde per Acroſtichidem à quartadecima littera nouem litteræ ad directum deſcendentes, & contra ſe pari ordine prope in media pagina aliæ nouem, & item ultra mediam paginam pari ordine aliæ nouem, & item in teloſtichide aliæ nouem, faciunt uerſum,

Juſtitiaeque parens, ſpes felix, otia rerum.

Rurſus à uiceſima tertia littera Acroſtichidis, per obliquum ad ultimum uerſum deſceudens, & inde paululum directa, & aſcēdens per obliquum ad XXIII. teloſtichidis, facit uerſum,

Aetherium munus nobis per ſaecula miſſum,

Litteræ ab ultima littera Acroſtichidis, à prima nouiſſimi uerſus per obliquum aſcendentes ad mediam quadraturam, & paululum directæ, & per obliquum deſcendentes, uſque ad ultimam nouiſſimi uerſus litteram, faciunt uerſum,

Rectoriſque Dei per te præſentia pollet.

In iſta pagina ſunt hexagona pari numero quatuor, trigona iſopleura pari numero litterarum octo, quadratum medium, omni parte pari numero litterarum, unum.

AVGVSTVMSPECIMENMITISCLEMENTIAMAGNE
AVSONIDVMVICTORTVAMAXIMEFORTIAMVSAE
CASTALIAEDEFONTECANVNTTVMVNERASVMMA
VOTORVMDAPHOEBEMIHINVNCPLENAFAVORIS
DAMENTEMSENSVSQVEPIOSINSIGNESERENVS
IMPERIVMNATISQVEPOTENSADMARTIAFELIX
PERPETVVMSAECLISPICTOSVBCARMINEFARI
AVDENTEMPRECORIPSEIVVAMEGLORIAVATVM * *Ipse iuua.*
DICTVRVMCARMENQVAMVISNVNCCOPIAMVSAE
NONTALISPOSSITQVEMINVSSVBLEGEIVVARI
VERSOALIVDLIMOALIVDQVOPAGINAINOMNES
SIGNATVRMODVLOSDISCERNATSEMINAFANDI
VELLEIVVATNVMENLVXALMAETGAVDIAMVNDI
INSTITVVNTSEQVITVRCVRASINMVSICAVOTO
VIRTVTESQVETVASETMORESPANDEREGESTIT * *Virtutesque tuas*
SANCTETVOSCREVITNOSTRAEFIDVCIAMENTI
TEDVCENAMQVEPIOGAVDENSSVBMVNERENOTA
INIVGAFESTINATMVSISVBIFRONDEASEMPER
TECTACANVNTARTESETNOTAEVATIBVSVNDAE
INDOMITOSREGESSEVPACISLVBRICAVICTOR
AVTBELLOSTERNENSAVTMITISFOEDERANVTV
ESSETVOSFACISAGROSQVEEXERCERETVORVM
AVCTIORALMADEIPERTEPRAESENTIAMVNDVM
RESPEXITREDDENSMOXAVREASAECVLAREBVS
OSTENDITQVEDEVSRECTORISTEMPORAIVSTI
AETHERIONVTVPLACIDISCLEMENTIAIVSTIS
PERTEPERQVETVOSSVNTOMNIAMITIAVICTOR
NATOSRESPOPVLIFLORENTADGAVDIAMENTIS
CAESARIBVSQVETVISTOTOVICTORIAINORBE * *Cæsaribus*
SEMPERIVRECOMESFELIXINSAECVLAPOLLET
TANTORVMMERITASTATVESCAPTIVATROPAEA * *Trophea.*
VICTORSARMATIAETOTIENSENACCIPECLARI
DVCTORVBIQVETVISVOTORVMREDDITAFELIX
DEBITAIAMCONPOSGAVDETTVAROMVLEPVBES
RECTORRITESVVSNOBISPERSAECVLAFLORET

XXIV.

POSTMARTIOSLABORES
ETCAESARVMPERENNES
VIRTVTIBVSPERORBEM
TOTLAVREASVIRENTES
ETPRINCIPISTROPAEA
FELICIBVSTRIVMPHIS
AVGVSTARITESAECLIS
EXSVLTATOMNISAETAS
VRBESQVEFLOREGRATO
ETFRONDIBVSDECORIS
TOTISVIRENTPLATEIS
HACORDOVESTECLARVS
CVMPVRPVRISHONORVM
FAVSTOPRECANTVRORE
FERVNTQVEDONALAETI
IAMALMACVLMENORBIS
DATMVNERAETCORONAS
AVROFERENSCORVSCAS
VICTORIASTRIVMPHIS
VOTAQVEIAMTHEATRIS
REDDVNTVRETCHOREIS
MESORSINIQVATANTIS
SOLLENNIBVSREMOTVM
VIXHAECSONARESIVIT
TOTVOTAFONTEPHOEBI
VERSVQVECOMPTASOLO

*Tropheа.
*Exultat
*Tactis

Augusto uictore iuuat rata reddere uota.

OSIDIVISOMETI
VNALEGESVIVNO
AONIOVERSVSHE
AVSVRODONETME
AVGERILONGOPA
EXIGVOCVRSVPA
VLTIMAPOSTREM
ASCENSVIVGICV
VNOBISSPATIOV
DINVMERANSCOG
PARVANIMISLON
TEMPORESVBPAR
DIMIDIVMNVMER
HAECERITINVAR
PERQVEMODOSGR
AERECAVOETTER
QVISBENESVPPO
ARTIFICISMANV
SPIRAMENTAPRO
SVBQVIBVSVNDA
QVOSVICIBVSCR
HINCATQVEHINC
COMPOSITVMADN
QVODQVEQVEATM
PLECTRAADAPER
IAMQVEMETROET

Hi uerſus habent numerum Iambicum dimetrum catalecticum, omnes litterarum decemoctorum.

XXV.

L I M I T E C L I O

N A N T I A F O N T E

I I V R E M A N E N T E

I F E L I C I A T E X T A

E N S E X O R D I A F I N E

O C R E S C E N T I A M O T V

O N E C F A S T I G I A T O T A

L A T O L I M I T E C L A V D A T

S V S E L E M E N T A P R I O R I S

S A E Q V A R I L E G E R E T E N T A

S E T V I S V D I S S O N A M V L T V M

I M E T R I R A T I O N I B V S I S D E M

V S I S T A M E N A E Q V I P A R A N T E M

S S P E C I E S A P T I S S I M A C A N T V S

I B V S S V R G E T F E C V N D A C A N O R I S

I C A L A M I S C R E S C E N T I B V S A V C T A

T I S Q V A D R A T I S O R D I N E P L E C T R I S

N N V M E R O S C L A V D I T Q V E A P E R I T Q V E

N S P L A C I D I S B E N E C O N S O N A R I T H M I S

T E N S P R O P E R A N T I B V S I N C I T A V E N T I S

R I S I V V E N V M L A B O R H A V D S I B I D I S C O R S

I M A T Q V E A G I T A N S A V G E T Q V E R E L V C T A N S

E R O S P R O P R I V M Q V E A D C A R M I N A P R A E S T A T

I M V M A D M O T V M I N T R E M E F A C T A F R E Q V E N T I A

S E Q V I A V T P L A C I D O S B E N E C L A V D E R E C A N T V S

I T H M I S P R A E S T R I N G E R E Q V I D Q V I D V B I Q V E E S T

In hac pagina organi ſpecies eſt xxvi. uerſibus depicta, in qua ſuperior pars omnis heroico metro ſcripta eſt, cuius primus uerſus xxv. litterarum eſt, & inde ſinguli per ordinem, incrementis ſingularum litterarum, ad quinquaginta uſque perueniunt, cuius numeri eſt ultimus uerſus, qui primum uerſum numero duplicat litterarum, cum ſit pari metro. Deinde per medium diuerſa rubrica ſcriptus eſt uerſus,

Auguſto uictore iuuat rata reddere uota.

Quæ quaſi regulam organi deſignant.

XXVI.

ARDVA COMPONVNT FELICES CARMINA MVSAE,
DISSONA CONNECTVNT DIVERSIS VINCVLA METRIS,
SCRVPEA PANGENTES TORQVENTES PECTORA VATES,
VNDIQVE CONFVSIS CONSTABVNT SINGVLA VERBIS.

Hi quatuor uerſus omnes pari ratione conſcripti ſunt: Ita ut manente ultima parte orationis, ceteras partes omnes uerſuum ordinibus tantum inuicem mutatis, uel ad directum, uel ad reciprocum modum uariare poſſis, ita duntaxat, ut primæ partes cum primis uel quartis uices mutent, ſecundæ cum ſecundis uel tertijs, & poſſis ſi uelis, nulla parte orationis addita, ex his IIII. uerſibus LXXII. facere, ita ut nullus ſui ſimilis ſit.

Ardua componunt felices carmina Muſæ,
Diſſona connectunt diuerſis uincula metris,
Scrupea pangentes torquentes pectora uates,
Vndique confuſis conſtabunt ſingula uerbis.

Carmina felices componunt ardua Muſæ,
Vincula diuerſis connectunt diſſona metris,
Pectora torquentes pangentes ſcrupea uates,
Singula conſtabunt confuſis undique uerbis.

Ardua conſtabunt torquentes carmina Muſæ,
Diſſona componunt connectunt uincula metris,
Scrupea confuſis diuerſis pectora uates
Vndique felices pangentes ſingula uerbis.

Carmina torquentes conſtabunt ardua Muſæ,
Vincula connectunt componunt diſſona metris,
Pectora diuerſis confuſis ſcrupea uates,
Singula pangentes felices undique uerbis.

Vndique connectunt conſtabunt ſingula Muſæ,
Scrupea torquentes componunt pectora metris,
Diſſona confuſis felices uincula uates,
Ardua pangentes diuerſis carmina uerbis.

Singula conſtabunt connectunt undique Muſæ,
Pectora componunt torquentes ſcrupea metris,
Vincula felices confuſis diſſona uates,
Carmina diuerſis pangentes ardua uerbis.

Carmina diuerſis felices ardua Muſæ,
Vincula pangentes connectunt diſſona metris,
Pectora torquentes componunt ſcrupea uates,
Singula confuſis conſtabunt undique uerbis.

Ardua felices diuerſis carmina Muſæ,
Diſſona connectunt pangentes uincula metris,
Scrupea componunt torquentes pectora uates,
Vndique conſtabunt confuſis ſingula uerbis.

Singula confuſis pangentes undique Muſæ,
Pectora diuerſis felices ardua metris,
Vincula connectunt conſtabunt ſcrupea uates,
Carmina componunt torquentes diſſona uerbis.

Vndique pangentes confusis singula Musis,
Ardua felices diuersis pectora metris,
Scrupea constabunt connectunt uincula uates,
Dissona torquentes componunt carmina uerbis.

Dissona torquentes constabunt uincula Musæ,
Vndique connectunt componunt singula metris,
Ardua diuersis confusis carmina uates
Scrupea pangentes felices pectora uerbis.

Pectora connectunt pangentes scrupea Musæ,
Carmina confusis diuersis ardua metris,
Singula felices componunt undique uates,
Vincula constabunt torquentes ardua uerbis.

Scrupea felices diuersis pectora Musæ,
Ardua connectunt pangentes carmina metris,
Vndique componunt torquentes singula uates,
Dissona constabunt confusis uincula uerbis.

Vincula confusis constabunt dissona Musæ,
Singula torquentes componunt undique metris,
Carmina pangentes connectunt ardua uates,
Pectora diuersis felices scrupea uerbis.

Vincula componunt connectunt dissona Musæ,
Singula constabunt torquentes undique metris,
Carmina felices confusis ardua uates,
Pectora pangentes diuersis scrupea uerbis.

Scru-

Scrupea diuersis pangentes pectora Musæ,
Ardua confusis felices carmina metris,
Vndique torquentes constabunt singula uates,
Dissona connectunt componunt uincula uerbis.

Pectora pangentes confusis scrupea Musæ,
Carmina felices diuersis ardua metris,
Singula constabunt connectunt undique uates,
Vincula torquentes componunt dissona uerbis.

Dissona componunt torquentes uincula Musæ,
Vndique connectunt constabunt singula metris,
Ardua diuersis felices carmina uates,
Scrupea confusis pangentes pectora uerbis.

PANEGYRICVS PVBLILII OPTATIANI PORPHYRII DICTVS CONSTANTINO AVGVSTO, FINIT FELICITER.

A B C D E F G H I

A G H I, ſunt folia ſimplicia, B C D E F, ſunt duplicia.